

İstiklal Marşı şairi, nasıl “Milli Edebiyatçı” sayılmaz?

Mehmet Akif Ersoy ve Yahya Kemal Beyatlı’nın Milli Edebiyat içindeki ‘bağımsız’ konumunu anlamak.

NotebookLM

Önce Kavramları Doğru Anlayalım

‘Milli Edebiyat’ Nedir?

Genç Kalemler dergisi etrafında toplanan, belirli sanatsal ilkelere sahip bir edebi akımdır. Vatan sevgisinden ibaret genel bir tanım değildir.

Genç Kalemler | Yeni Lisan | Sanatsal İlkeler

‘Bağımsız’ Ne Demektir?

Milli Mücadele’ye siyasi olarak uzak durmak **değil**; dönemin hakim edebi akımının kurallarına sanatsal olarak uymamaktır.

Sanatsal Özgünlük | Akıma Katılmama

NotebookLM

Milli Edebiyat Akımının Sanatsal Manifestosu: Genç Kalemler İlkeleri

Sade Dil (Yeni Lisan)

Konuşma diline dayalı, Arapça ve Farsça tamlamalardan arındırılmış yalın bir Türkçe. Dilden yabancı kelimelerin atılması hedeflenir.

Hece Ölçüsü

Divan şiirinin Aruz ölçüsü terk edilmeli, mili ölçü olan Hece ölçüsü kullanılmalıdır.

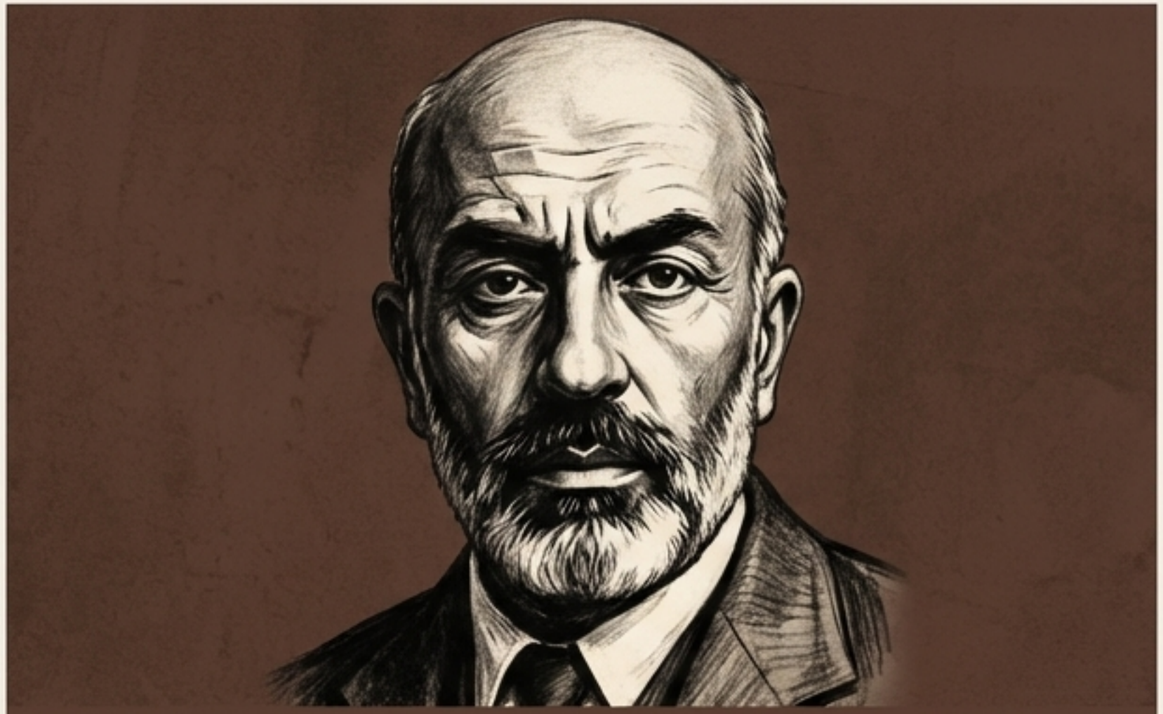

Türkçülük İdeolojisi

Konular yerli hayattan, Anadolu'dan ve Türk tarihinden alınmalıdır. Ümmetçilik ve Osmanlıcılık gibi fikirler yerine milli benlik ön plandadır.

NotebookLM

Aynı Dönem, İki Ayrı Sanat Yolu: Bağımsızlar

Mehmet Akif Ersoy

Toplum İçin Sanat
İslamcı Realizm
Şiiri Sokağa İndiren Şair

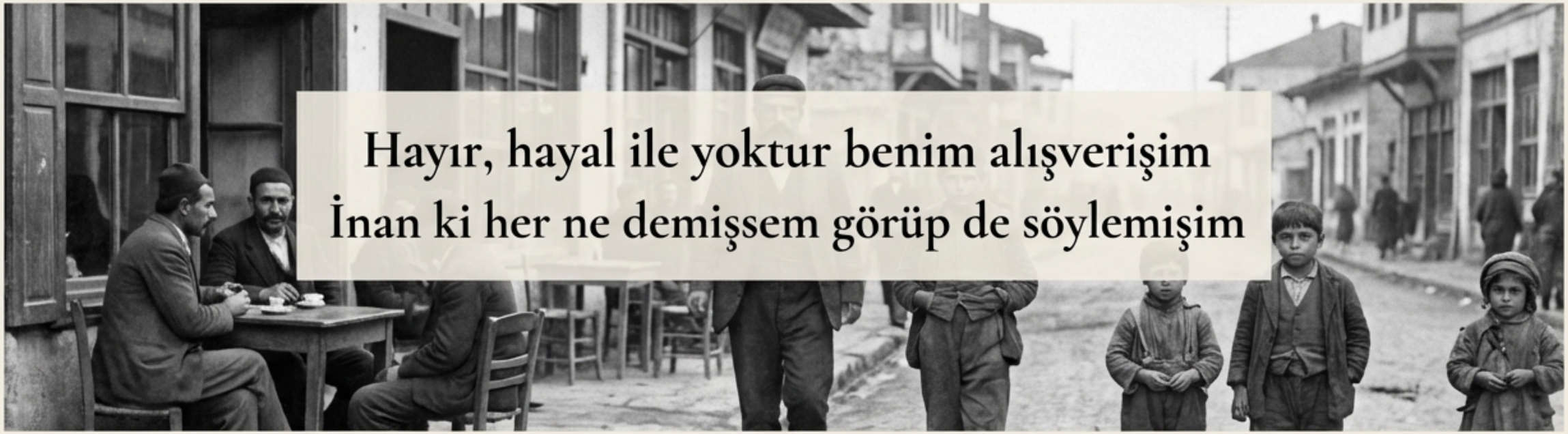

Yahya Kemal Beyatlı

Sanat İçin Sanat
Saf Şiir (Öz Şiir)
Şiiri Musikiye Yücelten Şair

NotebookLM

Mehmet Akif Ersoy: Şiir Gerçeğin Aynasıdır

Sanat Anlayışı

Türk şiirinin en büyük realistlerinden biridir.
Türk şiirinin en büyük realistlerinden biridir. Toplumsal hayatı, sefaleti, cehaleti ve savaşları bir fotoğraf gerçekliğiyle, süslemeden anlatır.

Hedefi

Sanatı toplumsal bir fayda aracı olarak görür. Didaktik ve öğüt verici bir üslubu vardır. Servetifünun ve Fecriati'yi ü ülkenin dertlerine kayıtsız kalmakla eleştirir.

NotebookLM

Akif'in Üslubu: Aruz, Konuşma Dili ve Manzum Hikâye

Ölçü Tercihi

Akif

Aruz ölçüsünü asla terk etmedi.

Milli Edebiyat

Hece ölçüsünü şart koştu.

****Detay****

Aruzu Türkçenin sokaktaki konuşma diline, hatta küfürleşmelere bile ustalıkla uygulayarak Tevfik Fikret ile birlikte bu alanda zirveye ulaştı.

Form ve Anlatım

Akif

Nazmı nesre (şiiri düzyazıya) yaklaştırdı.

Teknik

En sık kullandığı nazım biçimi, bir olayı şiir formunda anlattığı "Manzum Hikâye"dir.

****Örnekler*:** *Seyfi Baba, Küfe, Mahalle Kahvesi, Hasta.*

****Kullandığı Biçimler****

Genellikle mesnevi ve serbest müstezat.

NotebookLM

Fikir Dünyası ve Başyapıtı: İslamcılık ve Safahat

İdeoloji

Türkçülüğe Karşı İslamcılık (Ümmetçilik)

Kurtuluşun İslam birliğinde ve ahlakında

Kurtuluşun İslam birliğinde ve ahlakında olduğuna inanır. Batı'nın emperyalizmine karşı İslam dünyasının birleşmesini savunur ancak Batı'nın ilim ve teknolojisinin alınması gerektiğini düşünür.

Tevfik Fikret ile bu konuda sert tartışmalar yaşamıştır.

Eseri: Safahat

Tüm şiirlerini topladığı 7 bölümlük dev eseridir.

1. Safahat
1. Safahat
2. Süleymaniye Kürsüsünde
3. Hakkın Sesleri
4. Fatih Kürsüsünde
5. Hatıralar
6. Âsım (En önemli bölümü. 'Çanakkale Şehitlerine' bu bölümdedir.)
7. Gölgeler

Önemli Not: İstiklal Marşı'nı 'O milletimindir' diyerek Safahat'a almamıştır.

NotebookLM

Yahya Kemal Beyatlı: Şiir Bir Musiki Sanatıdır

> “Şiir, nesirden (düzyazıdan) bambaşka bir musikidir.”

Sanat Anlayışı

Saf Şiir (Öz Şiir). Şiirde bir dava gütmez, toplumsal faydayı amaçlamaz. Onun için şiir, estetik bir haz ve biçim mükemmelliği meselesidir.

Etkilendiği Akım

Biçim kusursuzluğunu ön planda tutan Parnasizm’den derinden etkilenmiştir. “Mısra benim şahsiyetimdir” diyerek dil ve söyleyiş üzerindeki titizliğini vurgular.

NotebookLM

Yahya Kemal'in Üslubu: Aruz, İstanbul Türkçesi ve Tarih

Ölçü ve Dil

Ölçü

Milli Edebiyatçıların “Hece” ısrarına rağmen Aruz'da direnmiştir. Sadece tek bir şiiri (“Ok” şiiri) heceyledir.

Dil

Dili sade ve temiz bir İstanbul Türkçesidir. Ancak Genç Kalemler gibi dilden kelime atmayı değil, “Türkçe ağzımda anamın ak sütü gibidir” diyerek dili zenginleştirmeyi savunur.

Anlayış ve Felsefe

Akif'ten Farkı

Nazmı nesirden tamamen uzaklaştırmış, şiirin düzyazıya yaklaştırılmasına şiddetle karşı çıkmıştır.

Felsefesi

Ziya Gökalp'in eleştirisine cevaben söylediği “Ne harabi, ne harabatiyim / Kökü mazide olan atiyim” dizesi, geleneğe (mazi) bağlı bir yeniliği (ati) savunduğunu gösterir.

NotebookLM

Temalar ve Miras: İstanbul, Osmanlı ve Sonsuzluk

Şiir Dünyası

Ana Temalar

Osmanlı tarihi ve medeniyeti, İstanbul'un semtleri, mimari, musiki, aşk, ölüm ve sonsuzluk.

Unvanı

İstanbul'a olan derin sevgisi ve hayranlığı nedeniyle "İstanbul Şairi" olarak anılır.

Diğer Yönelimler

Kariyerinin başında kısa bir süre Antik Yunan'a yöneldiği 'Nev-Yunanilik' denemesi olmuştur.

Eserleri

**İlginç Bilgi*: Hayattayken hiç kitap yayımlamamıştır. Eserleri, ölümünden sonra Yahya Kemal Enstitüsü tarafından derlenmiştir.

Başlıca Şiir Kitapları

- *Kendi Gök Kubbemiz* (Yeni tarz şiirleri)
- *Eski Şiirin Rüzgârıyla* (Divan tarzı şiirleri)
- *Rübailer ve Hayyam Rubailerini Türkçe Söyleyiş*

Nesirleri

Aziz İstanbul, Eğil Dağlar, Edebiyata Dair.

NotebookLM

Üç Farklı Sanat Anlayışının Karşılaştırması

Kriter	Milli Edebiyat (Genç Kalemler)	Mehmet Akif Ersoy	Yahya Kemal Beyatlı
Sanat Anlayışı	Toplum için sanat	Toplum için sanat	Sanat için sanat (Saf Şiir)
Şiirsel Amaç	Milli bilinci uyandırmak	Ahlaki ve dini mesaj vermek	Estetik mükemmelliğe ulaşmak (Musiki)
Ölçü	Hece Ölçüsü (Zorunlu)	Sadece Aruz Ölçüsü	Aruz Ölçüsü (“Ok” şiiri hariç)
Dil	Sadeleşme, kelime atma	Halkın konuşma dili, argo	Zengin, arı İstanbul Türkçesi
İdeoloji	Türkçülük	İslamcılık (Ümmetçilik)	Osmanlı medeniyetine bağlılık
Milli Mücadele'ye Bakış	**DESTEK** (Akımın temeli)	**DESTEK** (Bizzat katıldı)	**DESTEK** (Yazılarıyla)

NotebookLM

Sonuç: Peki, Neden ‘Bağımsızlar’?

Cevap 1: Sanatsal Dogmayı Reddetmeleri

Genç Kalemler'in belirlediği katı kuralları (özellikle Hece ölçüsü ve dilde radikal sadeleşme) kabul etmediler. Sanatlarını bir akımın "üniforması" altına sokmadılar.

Cevap 2: Özgün Sanat Dünyaları Kurmaları

Akif: Şiiri sokağın, cephenin ve cami kürsüsünün sesi yaptı. Realizmi ve toplumsal faydayı en uca taşıdı.

Yahya Kemal: Şiiri bir müzik bestesi ve mimari bir eser gibi işledi. Estetiği ve formu her şeyin üzerinde tuttu.

Özet: Milli Mücadele'yi **destekllediler** ama Milli Edebiyat akımına sanatsal olarak **katılmadılar.** Onlarınki siyasi bir ayrılık değil, estetik bir tercihti.

NotebookLM

Aykırı Değil, Kurucu: İki Ayrı Zirve Olarak Akif ve Yahya Kemal

Mehmet Akif Ersoy ve Yahya Kemal Beyatlı, bir edebi akımın sınırlarına sığmayarak Türk şiirinin ufkunu genişletmişlerdir. Biri şiire toplumsal **bir vicdan**, diğeri **estetik** bir ruh kazandırmıştır. Onların bağımsızlığı, **Türk Edebiyatı**'nın en büyük zenginliklerinden biridir biridir ve **sanatsal büyüklüğün, belirlenmiş kalıpların dışında da yeşerebileceğinin en güçlü kanıtıdır.**

NotebookLM